

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Libušín, okres Kladno

Komenského 237, 273 06 Libušín

Identifikátor školy: 600 044 408

Zřizovatel: Obec Libušín, Hálkova 140, 273 06 Libušín

Školský úřad Kladno, K Nemocnici 2007, 272 01 Kladno

Termín konání orientační inspekce: 3. - 5. ledna 2001

Čj.	024 337/01-5079
Signatura	ob3cu129

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Libušín je plně organizovaná základní škola s kapacitou 300 žáků. V době konání orientační inspekce ji navštěvovalo 210 žáků umístěných v 10 třídách. Škola vykazuje 20 integrovaných zdravotně postižených žáků.

Právní forma – zálohová organizace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá v souladu s učebními dokumenty. Časově tematické plány učiva vycházejí v některých případech z učebnic a nebo jsou natolik obecné, že nemohou plnit funkci praktické koordinační pomůcky. Sledované hodiny byly po všech stránkách velmi dobře připraveny, některým scházela promyšlenější volba forem a metod práce, jež by výrazněji podpořily aktivní učení žáků a kooperativní učení. Úroveň plánování a přípravy výuky byla celkově velmi dobrá.

Český jazyk na 2. stupni vyučují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Rovněž všechny sledované hodiny na 1. stupni (ve 2., 3. a 5. ročníku) vyučovaly učitelky s předepsanou způsobilostí.

Hospitované hodiny českého jazyka na obou stupních byly vyučovány ve většinou esteticky i didakticky podnětných kmenových učebnách, některé, zvláště na 2. stupni, vyžadují renovaci a materiálně technickou modernizaci. Ve většině sledovaných hodin byly použity didaktické pomůcky, doplňující materiály, v jedné hodině zpětný projektor. Materiálně technické zázemí výuky bylo celkově na průměrné úrovni.

Zařazené přímé relaxační prvky a rytmus práce ve většině hodin měly kladný vliv na psychohygienu vyučování. Dílčím nedostatkem bylo chybějící uvolňovací procvičení před psaním ve 2. ročníku. Psychohygienické podmínky vzdělávání byly celkově velmi dobré.

Kvalita organizace, forem a metod výuky byla pozitivně ovlivněna zvolenou strukturou hodin, které odpovídaly věku žáků i stanoveným vzdělávacím cílům, vytvářením nejen znalostních, ale i sociálních kompetencí žáků při využití témat vyučování. Byla zařazena nebo využita práce s chybou, samostatná práce žáků, ke zvýšení názornosti či účinnosti výuky doplňující pomůcky a materiály. Žákům byla poskytována individuální pomoc, byl brán zřetel k jejich pracovnímu tempu, v hodinách psaní učitelky korigovaly sezení žáků a techniku psaní. Negativním zjištěním byl nízký podíl kooperativních forem vyučování a metod, které podporují aktivní učení žáků, v některých případech nebo částech hodin nadbytečná dominance vyučujících. Oblast organizace, forem a metod výuky byla celkově velmi dobrá.

Ve všech sledovaných hodinách byli žáci velmi dobře motivováni např. aktualizací učiva, jeho aplikací, oceněním výkonu nebo snahy pochvalou, povzbuzením a podporou sebevědomí. V některých hodinách učitelky rozvíjely schopnost sebehodnocení nebo hodnocení spolužáků. Dílčím nedostatkem v oblasti hodnocení byla někdy nejednoznačnost hodnocení známkou v žákovských knížkách různými doplňujícími symboly. Některým hodinám chyběl hodnotící a motivační závěr. Celkově měla úroveň motivace a hodnocení velmi dobrou úroveň.

Žáci převážně byli vedeni ke kvalitnímu vyjadřování. Rozvoj vyjadřovacích schopností žáků a jejich jazykové kultury byl pozitivně ovlivněn stylem práce vyučujících, korekcí chování, komunikace a dodržování jejich pravidel. Vyučování probíhalo v klidné, oboustranně přátelské atmosféře, ve II. A s výrazným pozitivním psychosociálním laděním, v IX. třídě s nadstandardně kultivovanými a demokratickými vztahy vyučující a žáků. Interakce a komunikace ve výuce byly celkově na velmi dobré úrovni, v uvedených třídách vynikající.

Celkově byla výuka českého jazyka velmi dobrá.

Dějepis

Výuka dějepisu probíhá podle učebních dokumentů s dvouhodinovou dotací kromě jednododinové týdenní dotace v 9. ročníku. Práce vyučující se řídí časově tematickým plánem učiva. Příprava na jednotlivé hodiny byla nadprůměrná z hlediska vlastní odborné přípravy vyučující, předpřípravy žáků, přípravy pomůcek, doplňujících materiálů a didaktické techniky s dílčími nedostatky v promyšlenosti zejména forem a metod výuky. Plánování a příprava byly velmi dobré.

Dějepis vyučuje jedna učitelka s předepsanou způsobilostí a dlouholetou praxí.

Materiálně technické podmínky výuky dějepisu byly velmi dobré. Vyučující využila ke zvýšení názornosti vzdělávání projekci diapositivů, videoprojekci dokumentárního filmu, mapy a knihy. Poloodborná učebna dějepisu s nástěnnými obrazy a mapami vyžaduje renovaci (omšelá malba, nábytek) a dovybavení

videotechnikou, případně místem pro projekci na zeď.

Psychohygienické podmínky vyučování byly pozitivně ovlivněny organizací vyučování, jeho vysokou mírou názornosti a rytmem práce, negativně - zejména v VIII. třídě - použitím metod vyučování. Celkově měly průměrnou úroveň.

Sledované hodiny byly charakteristické nadprůměrnou úrovní odbornosti - znalostní složky výuky, využíváním didaktické techniky ke zopakování, respektive doplnění učiva, zadáváním problémových otázek k podpoře úsudku a porozumění znalostem. Metodu řízeného rozhovoru v opakovací části střídal výklad doplněný hledáním informací v textu případně videoprojekcí dokumentárního filmu nebo ukázkou z odborné literatury. Nedostatkem výuky byla nadbytečná verbální aktivita na straně učitelky a chybějící metodické techniky, jež by umožnily větší aktivní účast žáků na vzdělávání a to včetně jejich samostatné práce nebo kooperace. Intenzivně pojatému vyučování, se snahou prezentovat žákům co nejvíce informací, chyběl závěr hodiny s rekapitulací. Celkově byla zvolená organizace, metody a formy práce na průměrné úrovni.

Pozitivem vnější motivace byla nadstandardně příznivá atmosféra vyučování, průběžné hodnocení snahy a výsledků práce žáků pochvalou, podporou sebedůvěry, názornost a zajímavost výuky. V úrovni motivace a hodnocení převažovala pozitivní zjištění.

Přátelský vztah mezi učitelkou a žáky ovlivňoval pracovní klima vyučování. Žáci byli soustředění a měli o vyučování zájem. Dílčím negativem v této oblasti byla nižší míra prostoru pro vyjádření žáků (zvláště v 8. ročníku) ovlivněna obsahovou náročností a odborným zaujetím učitelky. Interakce a komunikace byly celkově velmi dobré.

Ve výuce dějepisu převažovala pozitiva.

Anglický jazyk

Plánování výuky anglického jazyka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Rozpracování zejména gramatického učiva v rámci časově tematických plánů vytváří předpoklady koordinované a kontinuální výuky. Vypracovaný přehled žáků se specifickými poruchami učení, spolu s poznámkami týkajícími se individuální péče o tyto žáky, svědčí o kvalitní informovanosti vyučující. V průběhu sledované výuky však nebyla péče o tyto žáky patrná. Příprava jednotlivých hodin byla pečlivá a promyšlená. Plánování a příprava měly velmi dobrou úroveň.

Výuku na 1. i 2. stupni zabezpečuje jedna vyučující s pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň a základní státní jazykovou zkoušku z anglického jazyka.

Předmět je vyučován převážně v kmenových učebnách nebo náhradních prostorách (dílny), které jsou svým vybavením pro výuku jazyka nepodnětné. Učebny 1. stupně a některé učebny 2. stupně jsou vybaveny audiovizuální technikou, ta však ve sledované výuce použita nebyla. Vyučující využívala především vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky a učebnice. Škola vlastní počítačové výukové programy, které však v souvislosti s probíhající úpravou počítačové učebny zatím nejsou využívány. Materiální podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Střídáním činností a tempa výuky, zadáváním problémových otázek a zařazováním účinných relaxačních prvků (soutěže, písně, dramatizace textu) se vyučující dařilo aktivizovat žáky. V hodinách převládala tvůrčí atmosféra. Dlouhotrvající práce se čteným textem v jedné z hodin vedla k poklesu zájmu žáků o výuku. Psychohygienické podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Organizace výuky byla promyšlená, hodiny měly jasnou logickou stavbu, nedostatkem bylo chybějící závěrečné shrnutí a zhodnocení. Volbou tvořivých a aktivizujících metod a forem práce se vyučující dařilo vést s žáky cizojazyčný dialog a podporovat jejich spontánní zájem o výuku. V demokraticky vedené výuce navázala vyučující na již získané vědomosti a zkušenosti žáků a za jejich aktivní účasti učivo dále rozvíjela. Organizace, metody a formy výuky měly velmi dobrou úroveň.

Aktualizace a využití mezipředmětových prvků učiva vhodně motivovaly žáky k efektivnější práci. V průběhu výuky byli žáci převážně kladně hodnoceni, klasifikace ve většině žákovských knížek byla z hlediska četnosti a zvolených forem optimální. Výjimkou byla některá negativní hodnocení žáků nižších ročníků v prvních měsících výuky jazyka. V oblasti motivace a hodnocení výrazně převažují pozitiva.

Ve všech sledovaných hodinách vládla příjemná a tvůrčí atmosféra. Vřelý vzájemný vztah žáků a vyučující se ve výuce velmi pozitivně odrážel. Styl výuky s možností vyjádření vlastních názorů žákům druhého stupně velmi vyhovoval. Převládající kooperativní techniky umožňovaly kvalitní vzájemnou komunikaci žáků a rozvíjely jejich vyjadřovací schopnosti. Úroveň komunikace a spolupráce měla vynikající úroveň.

Kvalita sledované výuky byla velmi dobrá.

Matematika, prvouka, přírodověda – 1. stupeň

Výuka předmětů je plánována prostřednictvím časově tematických plánů, které obsahově i časově korespondují s učebními osnovami realizovaného učebního programu a dávají předpoklad koordinované výuky. Příprava většiny sledovaných hodin byla pečlivá, některým hodinám chyběla větší promyšlenost. Plánování a příprava měly velmi dobrou úroveň.

Matematika a prvouka je vyjma 4. a 5. ročníku zabezpečována vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí, vyučující 4. ročníku nemá pro výuku těchto předmětů (stejně jako přírodovědy) způsobilost požadovanou příslušnou právní normou. Přírodovědu a matematiku v 5. ročníku vyučuje učitelka s pedagogickou způsobilostí pro 2. stupeň základních škol, pouze s přírodovědnou odborností. Uvedené skutečnosti neměly negativní vliv na úroveň sledovaných hodin.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, odborné pracovny vzhledem k prostorovým možnostem školy zřízeny nejsou. Volbou a využitím didaktického materiálu se hospitované hodiny se značně lišily. V hodinách prvouky a ve většině hodin matematiky vyučující využívaly množství školních i vlastnoručně vyrobených didaktických pomůcek, odborné literatury, obrázků a nástěnných obrazů, v hodině přírodovědy a matematiky jedné vyučující didaktický materiál zcela chyběl, i když obsah hodin jejich využití přímo vyžadoval. Materiální podmínky výuky byly průměrné.

Dodržování psychohygienických zásad výuky mělo rovněž rozdílnou úroveň. Vyučujícím se většinou dařilo efektivně využít prostorných učeben 1. stupně vybavených relaxačními koberci. Prostorové uspořádání a barevné ztvárnění žákovského nábytku v některých třídách navozovalo příjemnou atmosféru (sociokulturní a estetické citění). V části sledovaných hodin vyučující účinně využívaly přímé i nepřímé relaxace, dbaly na správné sezení a držení psacích potřeb. V jedné hodině bylo zjištěno chybné umístění levorukého žáka. Dílčím nedostatkem části hodin bylo úplné, nebo částečné nerespektování psychohygienických zásad, což mělo za následek únavu a pokles pozornosti žáků, v jednom případě nebyly respektovány základní psychohygienické potřeby žáka (neuvolnění na WC). Psychohygienické podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Organizace hodin byla jasná, přiměřená věku a schopnostem žáků. Výuka byla vedena frontálně s větší či menší dominancí vyučujících. Zvolené metody a formy práce v některých hodinách umožňovaly participaci žáků ve výuce, dávaly jim prostor pro tvůrčí myšlení a rozvoj jejich kompetencí. Ve větší části hodin převládala společná forma práce a metoda řízeného rozhovoru nebo výkladu. Žákům byl dán pouze malý prostor pro samostatnou práci a rozvoj komunikativních dovedností. Předkládání hotových informací bez aktivizace pomocí problémových otázek a průběžného zpětnovazebního ověřování porozumění vedlo k pasivitě velké části žáků a nízké efektivitě hodin. Diferenciace ve prospěch bystřejších žáků nebyla patrná, individuální přístup k slabším žákům byl samozřejmostí. Organizace výuky, použité metody a formy práce měly celkově negativa a pozitiva v rovnováze.

V průběhu hodin (zejména prvouky) byly žáci motivováni a aktivizováni využitím mezipředmětových vztahů, aplikací získaných poznatků a zkušeností na nové učivo, uplatňováním prvků dramatické výchovy a četbou, v jedné z hodin však dominovala motivace klasifikací. Průběžné slovní hodnocení a klasifikace byly přiměřené. Některým hodinám chyběl úvod i závěr, které by podporovaly zájem žáků o předmět a v nichž by byla zhodnocena práce žáků a oceněna snaha o pokrok. Úroveň motivace a hodnocení byla průměrná.

Žáci jsou vedeni k formálně kvalitním a přehledným zápisům v sešitech, v některých případech však chybí ze strany vyučujících větší důsledná kontrola úpravy písemností žáků. Vyučující se někdy snažily poskytnout prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků a formulování vlastních názorů, často však nežádoucím způsobem do komunikace žáků vstupovaly. Velmi kvalitní komunikace se žáky byla zaznamenána v hodinách druhých tříd. Klima výuky bylo ve všech sledovaných hodinách příznivé. Interakce a komunikace měly pozitiva a negativa v rovnováze.

Výuka sledovaných předmětů měla průměrnou úroveň.

Výtvarná výchova

Vzdělávací program Základní škola je vzhledem k časové dotaci a obsahu učiva plněn, v 1., 2., 3., 8. a 9. ročníku probíhá výuka v jednohodinové týdenní dotaci. Učivo je vyučujícími plánováno prostřednictvím rámcových tematických nebo i časově tematických plánů učiva. Kvalita zpracování je různá z hlediska funkčnosti, aplikace učebních osnov a osobního kreativního vkladu vyučujících. Zjištěna byla obsahová duplicita výuky v různých ročnících. Převažující je tradičně pojatá výuka s často se opakujícími výtvarnými technikami. Neúplné zápisy v třídních knihách nevyjadřují jednoznačné plnění osnov. V rámci Ročního plánu školy je plánována účast žáků ve výtvarných soutěžích a další aktivitách s výchovou souvisejících. Výuka je rozšířena organizováním a účastí žáků v zájmovém výtvarném kroužku. Výtvarné práce žáků vhodně dotvářejí estetické prostředí školy. V bezprostřední přípravě na výuku byly zjištěny nedostatky v realizaci výtvarné techniky a motivaci žáků. Plánování a příprava výuky vzhledem k vzdělávacímu programu a podmínkám měly průměrnou úroveň.

Vyučující splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti vyplývající z obecně závazných právních

předpisů.

Činnostní pojetí výuky a vzájemná komunikace vytvářely dobré psychohygienické podmínky výuky, v nižším ročníku byla uplatněna i aktivní relaxace pohybem.

Materiálně technické podmínky výuky byly standardní. Výuka probíhala v učebně, která nemá specializované výtvarné vybavení. Estetická podnětnost učebny má rezervy. Ve výuce bylo využito názorných výtvarných prací. Slabé sociální zázemí některých žáků se odráží v jejich časté nepřipravenosti na výuku a v problémech se zapojením se do výtvarných činností. Vzhledem k finančním možnostem řeší škola ve velmi omezené míře tento handicap zapůjčením výtvarného materiálu. Někdy je tato situace pedagogicky nevhodně řešena klasifikací.

Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Organizace vyučovacích hodin byla typická klasickou strukturou. Cíl výuky byl s různou kvalitou stanoven a vyhodnocen. Podíl žáků na jeho tvorbě a hodnocení byl minimální. Převažující byla dominance vyučujících - výklad k výtvarnému tématu a technice, průběžné hodnocení a spolupráce se žáky. Kooperativní techniky nebyly využity, žáci pracovali samostatně. Dílčí nedostatky byly zjištěny v metodickém postupu a realizaci výtvarné techniky. Žákům ve vyšších ročnících byl prostřednictvím výtvarné techniky vytvořen prostor pro rozvoj fantazie a představitivosti. Organizace, metody a formy práce měly průměrnou úroveň.

Ve vyšších ročnících byli žáci vhodně motivováni zejména zvolenou výtvarnou technikou, průběžnou komunikací s vyučující, možností individuálního následného tvůrčího využití výtvarné práce. V nižším ročníku zvolená motivace tematicky neodpovídala zaměření výtvarné činnosti. Způsob komunikace v neosobní rovině žáků, absence využití žakovských zkušeností, zážitků a zájmů snižovaly motivaci na minimum. Zjištěno bylo pedagogicky a motivačně nevhodné hodnocení žáků v notýscích a žakovských knížkách. Celkově byla motivace a hodnocení žáků průměrná.

Ve sledované výuce učitelky plně respektovaly pravidla vzájemné komunikace a ve vyšších ročnících vytvořily prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru žáků. Komunikativní schopnosti v nižším ročníku nebyly rozvíjeny vzhledem k výrazné autoritě a dominanci vyučující. Velmi dobrou úroveň měla verbální a neverbální komunikace vyučující na 2. stupni. Spolupráce a komunikace mezi pedagogy a žáky byla celkově průměrná.

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce výtvarné výchovy měla celkově průměrnou úroveň.

Hudební výchova

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva je prostřednictvím časově tematických plánů vyučujících rámcové. Z třídních knih bylo zjištěno jejich dílčí neplnění vzhledem k absenci výuky, některé významné hudební činnosti nejsou plánovány a jejich realizace nevyplývá ze zápisů z třídních knih (zejména hudebně pohybové a poslechové). Konceptně je hudební výchova rozvíjena v rámci zájmových kroužků a mimoškolních aktivit. Bezprostřední příprava výuky byla velmi dobrá, dílčím nedostatkem byla absence poslechové ukázky a kvalita výuky z důvodu způsobu organizace výuky ve II. ročníku (spojení tříd a kvantita žáků), kladem spoluúčast žáků na organizaci výuky. Plánování a příprava výuky byla hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti byly splněny u dvou vyučujících, jedna vyučující má pouze pedagogickou způsobilost a jedna není kvalifikovaná.

Psychohygienické podmínky byly velmi dobré vzhledem k rytmizaci výuky prostřednictvím různých hudebních aktivit a netradičních relaxačních prvků. Dílčí nedostatky v některých hodinách se týkaly správného držení těla při hudebních činnostech a psaní.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Vybavení pro hudební výchovu je funkční, využita byla audiovizuální technika (video, magnetofon), hudební nástroje, magnetická notová tabule, na 2. stupni kvalitní učebnice, na 1. stupni jsou dosud používány starší učebnice bez doložky MŠMT ČR, notové i běžné sešity. Organizování hudebně pohybových a tanečních činností na 2. stupni nemělo optimální prostorové podmínky. Výběr písní v některých případech svou náročností neodpovídal věku žáků.

Podmínky výuky byly celkově velmi dobré.

Organizace výuky byla promyšlená, pestré hudební činnosti byly realizovány různými organizačními formami a metodami práce, včetně kooperativní (skupinové pohybové taneční aktivity). Velký počet žáků ve 2. ročníku (spojená třída II. A a II. B) neumožnil plně efektivní využití kvalitně koncipované výuky. V závěru některých hodin bylo prostřednictvím žáků vhodně využito zpětné vazby a motivujícího hodnocení. Na poslechových činnostech se spolupodíleli i žáci prezentací hudby dle vlastního výběru a zájmu. Věcným nedostatkem bylo nesprávné držení Orffovských nástrojů, pouze spontánní hra a nevyužití poslechu hudby při seznámení žáků s hudebním skladatelem. Učinná byla práce s učebnicí. Kladem bylo respektování individuálních hudebních schopností žáků, úspěšné zapojení všech žáků do výuky. Účinnost a vhodnost organizace výuky, použitých metod a forem práce měly velmi dobrou úroveň.

Z hlediska obsahu a forem byla motivace účinná, promyšlená a aktuální vzhledem k povánočnímu období. Vyučující motivovaly žáky tím, že vycházely z jejich zkušeností, vědomostí a zájmů, respektovaly jejich schopnosti a osobnost. Motivující byla aplikace hudební teorie v praktických činnostech (herní prvky) a variantní činnosti s písní (zpěv - pohyb - nástroje - hra na tělo). Žáci byli průběžně pozitivně hodnoceni, rovněž ve většině žákovských knížek je četnost a zaměření klasifikace žáků optimální. Vyučující rozdílně dbaly o přesnost hudebních činností, o důslednou práci s chybou (intonace, rytmus). Účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků byly velmi dobré.

Žáci akceptovali pravidla vzájemného chování ve výuce. Dílčí projevy nekázně byly zjištěny ve výuce 2. ročníku (nestandardní podmínky - spojené třídy). O hudební činnosti projevovali zájem, k výuce měli pozitivní vztah. Cíleně byl vytvářen prostor pro jejich komunikaci, vyjadřování názorů a jejich argumentaci. Vyučující vytvářely pozitivní psychosociální podmínky výuky. Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a vyučujícími byly průměrné.

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce hudební výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita výuky sledovaných předmětů měla výraznou převahu pozitiv v oblasti plánování a přípravy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace a personálního zajištění. Organizace výuky, volba metod a forem práce, spolu s materiálními a psychohygienickými podmínkami měly pozitiva a negativa v rovnováze. Celkově měla výuka velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Východiskem řízení v oblasti plánování jsou koncepce stanovené pro jednotlivá časová období v rozmezí 1 až 2 let. Vzhledem k objektivním podmínkám mají spíše krátkodobý charakter, deklarují reálně zvážené možnosti a potřeby školy v jednotlivých oblastech, záměry a analýzy průběhu plnění. Hlavní priority jsou stanoveny - oblast personálního zabezpečení vzdělávání a funkční vybavení školy počítačovou technikou a internetem. Koncepce školy je podporována pracovníky školy, dle možností (zejména finančních) zřizovatelem, ze strany zákonných zástupců má podpora spíše charakter pasivní spoluúčasti.

Celoroční plán práce školy obsahuje konkrétní cíle pro jednotlivé oblasti života školy včetně časového a jmenovitého určení. Operativní měsíční plány jsou specifikovány pro jednotlivé pracovníky a oblasti školy. Funkční a vysoce kvalitní je plánování kontrolní a hospitační činnosti. Dílčí rezervy byly zjištěny v naplňování plánu práce výchovného poradce v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení (forma motivujícího hodnocení úspěšnosti žáka, aplikace individuálního vzdělávacího plánu v průběhu výuky českého jazyka a cizích jazyků, spolupráce s rodiči - pedagogická osvěta). Konkrétní plnění koncepčních záměrů a plánu školy je pravidelně projednáváno na pedagogických radách, je předmětem i hodnotících výročních zpráv o škole.

Výuka probíhá podle učebního plánu čj. 16 847/96-2 vzdělávacího programu Základní škola. Učební plán je vedením školy zpracován pro celý vzdělávací cyklus vzhledem k personálním podmínkám výuky, potřebám a zájmům žáků. Žáci využívají nabídky volitelných a nepovinných předmětů - informatika, sportovní hry, volba povolání, cvičení z matematiky a českého jazyka, technické kreslení a ekologické praktikum. Své zájmy uplatňují v zájmových kroužcích organizovaných školou. Pro žáky se specifickými poruchami učení (dále jen SPU) jsou vyučujícími vypracovány individuální vzdělávací plány, které jsou na závěr pololetí vyhodnocovány formou širšího slovního hodnocení žáka. Pro tyto žáky jsou školou organizovány skupiny speciální péče reedukace SPU.

Škola úspěšně ověřuje experiment MŠMT ČR čj. 25 184/99-24, týkající se integrace mentálně postižených dětí. V době inspekce byla integrována jedna žákyně. V minulém školním roce byla integrace jednoho žáka vzhledem ke kompenzaci zdravotního postižení ukončena zařazením do běžné výuky. Vzdělávání probíhá ve spolupráci s SPC Floriánek Kladno, které na základě potřeb a schopností žákyně stanoví individuální vzdělávací plán, sleduje a vyhodnocuje úspěšnost vzdělávání.

Vyučující vypracovávají tematické či časově tematické plány učiva. Jejich kvalita je rozdílná, v některých předmětech pouze kopírují učebnice či osnovná hesla, postrádají celistvé konkrétní stanovení učiva vzhledem k obsahu učebních osnov.

Formou Minimálního preventivního programu je koncepčně plánována oblast prevence výskytu negativních výchovných jevů. Vzhledem k sociodemografickým podmínkám je tato oblast rovněž sledovanou prioritou školy. Postupy školy a důraz na sociální prvky ve výuce (zejména na 2. stupni) zjištěné inspekcí svědčí o jeho

efektivnosti.

Prostřednictvím vnitřního klasifikačního řádu školy je koncepčně sledována i oblast klasifikace a hodnocení žáků. Dílčí nedostatky byly ČŠI shledány v demotivujícím hodnocení výchovných předmětů a některých žáků se specifickými poruchami učení (časté opakování ročníku, klasifikace dostatečnou).

Oblast řízení - koncepce a plánování, jejich kvalita, rozsah a účelnost je vzhledem k podmínkám a velikosti školy hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Organizace chodu školy, přenos kompetencí, práva a povinnosti pracovníků včetně jejich pracovních náplní jsou zakotveny v organizačním řádu školy. Delegování pravomocí je provedeno na základě analýzy personálních podmínek, pravidla fungování jsou jasně stanovená (informace o činnosti a odpovědnost za plnění úkolů).

Řád školy má demokratický charakter. Obsahuje všechny náležitosti dané příslušnou právní normou. Pružně reaguje na potřeby žáků, rodičů a školy. Respektuje práva žáků v souladu s Úmluvou o právech dítěte, zabezpečuje práva rodičů v oblasti informovanosti o dětech.

Řády některých učeben (informační centrum, tělocvična) mají netradiční formu přívětivých výzev s výchovným podtextem (hraj fěr, jsi vítán).

Vnitřní klasifikační řád vydaný vedením školy za účelem sjednocení klasifikace žáků není pedagogickými pracovníky vždy plně respektován (využívání pomocných mezistupňů, klasifikace žáků s SPU).

Rozvržení hodin a přestávek odpovídá příslušné právní normě, dílčím nedostatkem odrážejícím se v kvalitě podmínek výuky je organizace hodin hudební výchovy 2. ročníku (spojeno 33 žáků).

Zápisy z pedagogických rad svědčí o účinnosti a efektivnosti fungování tohoto poradního orgánu. Analytické rozborů výchovně vzdělávacího procesu získané kontrolní činností, závěry a přijatá opatření přispívají nejen k rozvoji profesionálních kompetencí vyučujících, ale i škole jako celku.

Nedílnou součástí operativního řízení ředitelky školy jsou pravidelné provozní porady. V letošním školním roce byly zřízeny pro předměty český jazyk a matematika metodické orgány - sekce, které vzešly z opatření po analýze výsledků vzdělávání.

Vnitřní informační systém má tradiční podobu – písemné informace na nástěnkách, každodenní operativní komunikace, provozní porady a pedagogické rady. Informace rodičům jsou podávány prostřednictvím žakovských knížek a notýsků (dílčí nedostatky), třídních schůzek a individuálních konzultací. Škola vydává interní časopis, přispívá do okresního tisku, pořádá množství veřejných akcí, které přispívají k jejímu zviditelnění. Běžné používání již zavedené internetové sítě dává předpoklad kvalitativně vyššího stupně informovanosti.

Výroční zpráva obsahuje všechny náležitosti dané právními předpisy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je nadprůměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy využívá ve své práci nejrůznější nástroje operativního řízení. Demokratickým stylem řízení, vstřícným postojem a ochotou k vedení konstruktivního dialogu vytváří ve škole klidné a tvůrčí klima, které se odráží i v práci učitelů, ve výuce a v chování a postojích žáků.

Další vzdělávání a tvůrčí iniciativa pracovníků je vedení školy podporována (prioritou je jazykové a dlouhodobější vzdělávání). Vyučující mají možnost seznamovat se s obsahem nejrůznějších dokumentů, odborných článků a časopisů. Ředitelka školy požaduje kvalitní znalost učebních dokumentů a některých právních norem. V rámci pedagogických rad probíhají diskuse týkající se aktuálních témat současného školství (viz zápisy).

Systematická a dlouhodobá pomoc začínajícím a neaprobovaným pedagogům je zajištěna prostřednictvím uvádějících učitelů, neformálních konzultací a orientačních, vzájemných, či systematických hospitací.

Kritéria přiznání nenárokových složek platu jsou stanovena, mají kvalitativní charakter, podporují osobnostní a profesní rozvoj pedagogů. Výše a diferenciací osobních příplatků stanovené ředitelkou školy korespondují se zjištěními ČŠI.

Vedení a motivování pracovníků vychází z potřeb školy, je systematické a promyšlené. Má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plánovitá a systematická kontrolní činnost postihuje všechny oblasti školy. Její cíle vycházejí z rozboru

předchozího stavu kontrolované oblasti. K vysoké účinnosti kontroly jsou systémově stanoveny pravidelné a další kontroly, následně kontroly a provádění zpětné vazby s delegováním kompetencí zaměstnancům školy v písemné formě, stanovením harmonogramu a vyhodnocováním na pedagogických radách.

Vzdělávací činnost je kontrolována formou hospitační činnosti, pro niž je vytvořen roční plán s měsíční evidencí a vyhodnocováním. Vedení školy stanovilo postup při provádění hospitací ve vyučovacích hodinách, zásady pro vedení pohospitačního pohovoru, se zvláštní pozorností na pracovníky s krátkou pedagogickou praxí. Hospitační činnost je zaměřena mj. i diagnosticky na jednotlivé didaktické oblasti či vzdělávací situace ve třídách (např. integrace žáka). Výsledky kontrol jsou předmětem jednání pedagogických rad a porad i předmětových komisí (sekcí) českého jazyka a matematiky. Četnost, zaměření a cíle hospitační činnosti jsou optimální, učitelé využívají k získání poznatků, pedagogických informací a zkušeností vzájemné hospitace. Hospitační záznamy vedení školy postihují kvalitně průběh výuky, stanovují její slabá a silná místa, formulují závěry, přijímaná opatření sledují zejména cíl vést a motivovat pracovníky ke zkvalitnění práce. Rozbory hodin prováděné vedením školy v přítomnosti ČŠI měly vysokou odbornou i sociální úroveň, východiskem pro hodnocení byla moderní didaktika.

Škola zadává k operativnímu hodnocení výsledků učení vlastní testy a prověrky učiva. Kritériální hodnocení je analyzováno z hlediska výsledků vzdělávání v jednotlivých oblastech kurikula i z hlediska úspěšnosti žáků.

Dílčí nedostatky byly zjištěny v kvalitě kontroly pedagogické dokumentace, účinnosti kontroly žákovských knížek a písemností žáků.

Systém a rozsah kontroly je příkladný, dílčí nedostatky jsou v účinnosti kontrolních mechanismů. Celkově má tato oblast řízení nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Koncepce školy je reálná, vychází z aktuálních podmínek, je podporována pracovníky školy a zřizovatelem. Funkční a účinné plánování spolu s jasně stanovenými pravidly chodu školy a efektivním přenosem kompetencí podpořeném kvalitní kontrolní činností dává předpoklad účinného řízení školy. Dílčí rezervy byly zjištěny v naplňování plánu práce výchovného poradce v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení. Systematická a dlouhodobá pomoc začínajícím a neaprobovaným pedagogům spolu s podporou celoživotního vzdělávání vede v oblasti výchovy a vzdělávání k postupnému kvalitativnímu posunu školy. Kvalita řízení má nadprůměrnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Realizace experimentu - individuální integrace žáků s mentálním postižením do základní školy

Od školního roku 1999/2000 škola realizuje a ověřuje experiment schválený MŠMT ČR pod čj. 25 184/99-24, v kontextu ustanovení § 58 písm. a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v integraci žáků s mentálním postižením do základní školy. Realizace této formy vzdělávání a její úspěšnost je sledována a vyhodnocována SPC Kladno a VÚP Praha.

Ve školním roce 1999/2000 byli integrováni dva žáci, ve školním roce 2000/2001 je integrována jedna žákyně. Kompenzace zdravotního postižení jednoho z žáků po jednom roce experimentu a jeho zařazení do běžné výuky svědčí o úspěšnosti jak v oblasti vzdělávacích, tak osobnostních kompetencí žáka. Vyhodnocení úrovně těchto kompetencí žákyně v souvislosti s realizací IVP nasvědčuje pokroku zejména v oblasti sociální, komunikační i vzdělávací (zejména v českém jazyce - čtení).

Podmínky k integraci jsou zčásti určovány omezenými personálními a finančními možnostmi školy (pouze zvýšený finanční normativ poskytnutý Školským úřadem Kladno, vyučující nemá kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky, asistentka nemá pedagogické vzdělání). Finanční prostředky jsou směřovány do vybavení žákyně kompenzačními učebními pomůckami a mzdových nákladů na práci asistentky třídní učitelky. Další vzdělávání v oblasti integrace mentálně postižených dětí neprobíhá vzhledem k absenci nabídky vzdělávacích institucí či MŠMT ČR. Kromě výuky je vzdělávání doplňováno logopedickou péčí zajištěnou rodiči mimo školu. Školní výuky se žákyně účastní vzhledem k projevenému zájmu rodičů v plné míře, tj. 22 hodin týdně.

Ve sledované hodině byla realizována asistentská výuka individualizovanou formou s dílčí pomocí vyučující. Cílem bylo procvičování učiva českého jazyka (čtení, psaní). Využito bylo učebních textů, počítačového výukového programu, hry, didaktické skládky. Činnosti - uvolňovací cviky, analyticko syntetická metoda

čtení slov a vět, herní prvky, psaní slov na PC (opis, diktát písmen a slabik). V průběhu individualizované výuky se vyskytly didaktické a metodické nedostatky vyplývající z absence vzdělání asistentky v oblasti speciální pedagogiky.

Realizace experimentu je vzhledem k podmínkám a dosaženým úspěchům hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 119/99-0
- statistický výkaz o ZŠ
- koncepce školy
- koncepce personálního obsazení školy
- Celoroční plán práce
- učební plány na celý vzdělávací cyklus
- časově tematické plány učiva
- plán výchovného poradce
- Plán hospitační činnosti, Sjednocený postup při provádění hospitací ve vyučovacích hodinách, Desatero zásad pro vedení pohospitačního pohovoru
- individuální vzdělávací programy ŽZP
- dokumentace zdravotně postižených žáků
- rozhodnutí MŠMT ČR čj. 25 184/99-24 o schválení experimentu - individuální integrace žáků s mentálním postižením do základní školy
- záznamy o speciální péči ZPŽ
- finanční rozvaha a požadavek ředitelky školy na integraci ZPŽ
- rozvrh hodin
- třídní výkazy, katalogové listy žáků
- třídní knihy ve sled. třídách (i za šk. rok 1999/2000)
- hospitační záznamy ČŠI
- hospitační záznamy vedení školy
- Systém kontrolní činnosti, Pověření kontrolní činnosti, Měsíční kontroly
- zápisy z pedagogických rad
- Minimální preventivní program
- Vnitřní klasifikační řád
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000
- záznamy o vedení zájmových kroužků
- povinnosti pedagogických pracovníků s praxí kratší 5ti let
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- kritéria přidělování osobních příplatků a odměn
- písemnosti, výtvarné práce, notýsky a žákovské knížky žáků
- pokladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Podmínky výuky

Personální podmínky sledované výuky měly velmi dobrou úroveň. Budova školy spolu s materiálním, technickým a didaktickým vybavením vyžadují i přes dílčí úspěšné renovace rekonstrukci a inovaci.

Psychohygienické podmínky výuky vykazovaly dílčí rezervy. Celkově měly podmínky výuky průměrnou úroveň.

Kvalita výchovně vzdělávací práce

Úroveň výuky českého jazyka, anglického jazyka, dějepisu a hudební výchovy byla velmi dobrá, část hodin matematiky, prvouky a přírodovědy na 1. stupni a hodiny výtvarné výchovy na obou stupních byly průměrné. Kvalita sledované výuky byla velmi dobrá.

Kvalita řídicí práce

Vedení a motivování pracovníků je příkladné. Systém, rozsah a účinnost plánování, organizace a kontroly jsou nadprůměrné. Úroveň řídicí práce ředitelky školy má velmi dobrou úroveň.

Celkově má škola nadprůměrnou úroveň.

Doporučení škole:

- vzdělávání pedagogů (asistentky) v oblasti integrace mentálně postižených žáků (např. samostudium odborné literatury, odborné konzultace)
- pedagogická osvěta v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení (význam alternativních forem hodnocení)

Doporučení zřizovateli:

- finanční podpora školy na žáky ze slabého sociálního zázemí (učební pomůcky)
- renovovat sociální zařízení školy, malbu a materiálně technické zázemí učeben

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Věra Kolmerová	.....
Členové týmu	Mgr. Dana Hanzelková	.....
	Mgr. Miroslav Hanzelka	.....

V Praze dne 17. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 1. 2001

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Helena Syrová

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Kladno	2000-02-12	024 25/01-5079
Zřizovatel Obec Libušín	2000-02-12	024 26/01-5079

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány